

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова
Кафедра клінічної фармації та клінічної фармакології
Кафедра фармакології
Департамент охорони здоров'я Вінницької ОДА
Департамент охорони здоров'я Вінницької міської ради
Українська асоціація клінічної фармакології та фармакотерапії

***КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ:
ШЛЯХИ МАКСИМАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ
ЛІКАРСЬКІЙ СПЕЦІАЛЬНОСТІ***

***CLINICAL PHARMACOLOGY TODAY: WAYS OF MAXIMUM
ASSISTANCE TO THE MEDICAL SPECIALTY***

Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної
конференції за участю міжнародних спеціалістів
з клінічної фармакології

XII Ukrainian International Scientific Conference

*Вінниця
9–10 листопада 2023 р.*

*Vinnitsia
9–10 November, 2023*

УДК 615.03: 615.27:615.36

К 47

Редакційна колегія:

доц. Семененко С. І. (м. Вінниця)

проф. О. О. Яковлева (м. Вінниця)

проф. Н. І. Волощук (м. Вінниця)

К 47

Клінічна фармакологія сьогодення: шляхи максимальної допомоги лікарській спеціальності / Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 9–10 листопада 2023 року. – Вінниця, ТОВ «Твори». – 184 с.

ISBN 978-617-522-491-6

Матеріали конференції присвячено сучасним проблемам в Україні з актуальних питань клінічної та експериментальної фармакології, відповідно до світових стандартів. Серед представлених текстів значна частина публікацій присвячена протоколам та світовим рекомендаціям; вони повинні бути орієнтирами для впровадження з точки зору відповідностей індивідуальним особливостям пацієнтів. Наукові розробки вітчизняних учених спрямовані на створення перспективних для клінічних випробувань активних речовин з фармакодинамічними ефектами. Узагальнено досвід клінічних спостережень при фармакотерапії найбільш розповсюджених та соціально значущих захворювань (у кардіології, пульмонології, ревматології, гастроентерології, онкогематології, геріатрії тощо), з акцентом на визначення фармакодинаміки лікарських засобів, уточнення молекулярних механізмів їхньої дії, оцінки ефективності та безпеки, особливо в умовах взаємодії ліків, на тлі оптимальної комплексної фармакотерапії.

УДК 615.03: 615.27:615.36

ISBN 978-617-522-491-6

© ВНМУ ім. М. І. Пирогова, 2023

АМЛОДИПІНУ БЕСИЛАТУ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ
ГІПЕРТЕНЗІЮ З ОЖИРІННЯМ

<i>Бутко Я.О., Деримедвідь Л.В., Дроговоз С.М., Меленченко Н.О., Хмелевський М.О.</i> ЗАРЕЄСТРОВАНІ НЕБАЖАНІ РЕАКЦІЇ АМІНОГЛІКОЗИДІВ НА ХАРКІВЩИНІ	31
<i>Буцька В.Є., Тимченко О.Г., Макачук О.О., Коханов І.В., Семенюк О.А.</i> ПОРІВНЯННЯ АНТИОКСИДАНТНОЇ ДІЇ ВОДНОГО ЕКСТРАКТУ ТРАВИ ЧЕРЕДИ ПОНИКЛОЇ ТА ТИВОРТИНУ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ СТРЕСАХ	33
<i>Гладкий Я. Д., Заремба Е. І., Волощук Є. М., Маслоїд Т. М.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ІВАБРАДИНОМ У ХВОРИХ ІЗ НЕПЕРЕНΟΣИМІСТЮ ІНШИХ АНТИАРИТМІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ	35
<i>Гладких Ф. В.</i> ВПЛИВ КРІОКОНСЕРВОВАНОГО ЕКСТРАКТУ ПЛАЦЕНТИ НА АКТИВНІСТЬ КАТАЛАЗИ НА ТЛІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО АУТОІМУННОГО МІОКАРДИТУ	37
<i>Годован В.В., Кресюн В.Й.</i> АНТИАГРЕСИВНА ДІЯ НІАЦИН- ОКСИЕТИЛІДЕНДИФОСФОНАТОГЕРМАНАТУ	39
<i>Горчакова Н.О., Бленічев І.Ф., Дорошенко А.І., Варавка І.П., Варванський П.А., Бленічев К.І.</i> ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ТА СТВОРЕННЯ МЕТАБОЛІТОТРОПНИХ ЕНДОТЕЛІОПРОТЕКТОРІВ З НО- МОДУЛЮЮЧОЮ ДІЄЮ	41
<i>Гришко Ю.М., Луценко Р.В., Луценко О.А.</i> ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	45
<i>Гуцол В.В., Коваль В.М., Качковська К.М.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ОСНОВИ ДЛЯ ЕМУЛЬСІЙНОГО КРЕМУ ПО ДОГЛЯДУ ЗА СУХОЮ ШКІРОЮ	46

ВПЛИВ КРІОКОНСЕРВОВАНОГО ЕКСТРАКТУ ПЛАЦЕНТИ НА АКТИВНІСТЬ КАТАЛАЗИ НА ТЛІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО АУТОІМУННОГО МІОКАРДИТУ

Гладких Ф. В.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна МОН України, Майдан Свободи, буд. 6, м. Харків, Україна, 61022.
Державна установа «Інститут медичної радіології та онкології ім. С. П. Григор'єва НАМН України», вул. Пушкінська, буд. 82, м. Харків, Україна, 61024; Інститут проблем кріобіології та кріомедицини НАН України, вул. Переяславська, буд. 23, м. Харків, Україна, 61016; fedir.hladykh@gmail.com

Актуальність. Аутоімунний міокардит виступає однією з причин раптової смерті, оскільки гостре запалення може прогресувати до підгострої та хронічної стадій і, нарешті, до ремоделювання тканин, фіброзу і втрати архітектури міокарда та його скорочувальної функції. Крім того, хронічне ураження є ризиком розвитку дилатаційної кардіоміопатії. Його загальна частота серед випадків міокардиту точно не відома, але ретроспективні дослідження повідомляють, що 9–16 % випадків неішемічної дилатаційної кардіоміопатії, які мають гістологічні ознаки міокардиту [1]. Незважаючи на численні дослідження, запальна кардіоміопатія, ускладнена дисфункцією лівого шлуночка, серцевою недостатністю або аритмією, асоціюється з гіршим прогнозом [2]. У якості потенційного кардіопротекторного засобу, здатного покращувати трофічні процеси та модулювати обмінні розлади в міокарді, нашу увагу привернув вітчизняний біотехнологічний препарат – кріоекстракт плаценти (КЕП) [3].

Мета дослідження. Оцінити вплив КЕП на активність каталази на моделі аутоімунного міокардиту у щурів.

Матеріали та методи. Дослідження проведено на 28 статевозрілих щурах-самицях з урахуванням вимог GLP та з дотриманням Конвенції Ради Європи про охорону хребетних тварин. Дослідження схвалені Комітетом з біоетики при ІПКіК НАН України (витяг з Протоколу № 2 від 03.01.2022 р.). Експериментальний аутоімунний міокардит (АІМ) моделювали внутрішньоочеревинним (в/о) введенням суспензії алогенного серця в повному ад'юванті Фрейнда (у співвідношенні 1:4) 4 рази впродовж 14 днів (з інтервалом 3 дні) по 0,1 мл/100 г маси

тіла (на 1, 5, 9 та 13 дні експерименту) [4]. КЕП по 0,16 мл/кг маси тіла [3] вводили в/м з інтервалом 2 дні (усього 5 ін'єкцій), відповідно на 14, 17, 20, 23 та 26 дні, що відповідало інструкції до його клінічного застосування (в/м по 1,8 мл з інтервалом 2–3 доби курсом 1–5 ін'єкцій). В якості референс-препарату обрано амідарон (кордарон 10 мг/кг, внутрішньом'язово – в/м). Активність каталази визначали спектрофотометрично за методом Королюк М.А. та співавт. за світлопоглинанням при довжини хвилі $\lambda = 410$ нм [5].

Результати. Проведене дослідження показало, що на тлі розвитку АІМ у щурів на 14 день відмічалось статистично вірогідне зниження активності каталази у сироватці крові на 50,9 % відносно вихідних показників (табл. 1).

Застосування КЕП призвело до підвищення активності каталази на 28 день експерименту на 50,0 % ($p = 0,02$), а застосування кордарону супроводжувалось підвищенням активності каталази на 60,0 % ($p = 0,02$) відносно показників на 14 день. Отримані дані вказують на кардіопротекторну активність КЕП, співставну з кордароном, на що вказувало нівелювання зниження активності каталази на тлі розвитку АІМ у щурів.

Таблиця 1

Активність каталази у периферичній крові на моделі аутоімунного міокардиту на тлі введення кріоконсервованого екстракту плаценти та кордарону, мкат/г протеїну

Строк	I (1) група	II (2) група	III (3) група	IV (4) група	Рівень статистичної вірогідності [%]			
	Інтактні щури	АІМ	АІМ + КЕП	АІМ + кордарон	P ₂₋₁	P ₃₋₂	P ₄₋₂	P ₄₋₃
«0» день	0,26±0,02 (95 % ДІ: 0,22–0,31)	0,25±0,02 (95 % ДІ: 0,21–0,29)	0,24±0,02 (95 % ДІ: 0,21–0,28)	0,24±0,01 (95 % ДІ: 0,21–0,26)	0,6 [0 %]	0,8 [0 %]	0,6 [0 %]	0,8 [0 %]
14 день	0,24±0,01 (95 % ДІ: 0,21–0,26) p ₂₀ = 0,1 [10,8 %] ¹ ₀	0,12±0,03 (95 % ДІ: 0,07–0,17) p ₂₀ = 0,014 [50,9 %] ¹ ₀	0,14±0,02 (95 % ДІ: 0,11–0,18) p ₂₀ < 0,009 [41,2 %] ¹ ₀	0,14±0,02 (95 % ДІ: 0,11–0,18) p ₂₀ < 0,009 [39,4 %] ¹ ₀	0,002 [47,9 %]	0,5 [16,3 %]	0,5 [16,3 %]	1,0 [0 %]
28 день	0,26±0,02 (95 % ДІ: 0,22–0,29) p ₂₀ = 0,4 [2,7 %] ¹ ₀ p ₂₁₄ = 0,1 [9,1 %] ¹ ₁₄	0,18±0,02 (95 % ДІ: 0,14–0,21) p ₂₀ = 0,02 [28,6 %] ¹ ₀ p ₂₁₄ = 0,04 [45,4 %] ¹ ₁₄	0,21±0,03 (95 % ДІ: 0,16–0,27) p ₂₀ = 0,1 [11,8 %] ¹ ₀ p ₂₁₄ = 0,02 [50,0 %] ¹ ₁₄	0,23±0,02 (95 % ДІ: 0,19–0,26) p ₂₀ = 0,3 [3,0 %] ¹ ₀ p ₂₁₄ = 0,02 [60,0 %] ¹ ₁₄	0,009 [30,6 %]	0,3 [20,0 %]	0,08 [28,0 %]	0,7 [6,7 %]

Примітки:

1. p₂₋₁ – рівень статистичної вірогідності розбіжності показників;

2. [%] – значення розбіжностей показників у відсотках;
3. Індексми I_1, I_2, I_3 вказано номер групи, між показниками яких проведено зрівняння;
4. Індексми $I_{до}, I_{д14}$ вказано строки дослідження, з показниками яких проведено зрівняння в динаміці.

Висновки. КЕП проявляє виражену антиоксидантну активність на моделі АІМ у щурів, на що вказувало підвищення активності каталази на 50,0 % ($p = 0,02$) відносно показників до введення досліджуваного кріоекстракту.

Література:

1. Bracamonte-Baran, W., & Cihaková, D. (2017). Cardiac Autoimmunity: Myocarditis. *Advances in experimental medicine and biology*, 1003, 187–221. https://doi.org/10.1007/978-3-319-57613-8_10
2. Tschöpe, C., Ammirati, E., Bozkurt, B., et al. (2021). Myocarditis and inflammatory cardiomyopathy: current evidence and future directions. *Nature reviews. Cardiology*, 18(3), 169–193. <https://doi.org/10.1038/s41569-020-00435-x>
3. Hladkykh, FV, Chyzh, MO, Koshurba, IV, Belochkina, IV, Komorovsky, RR, Marchenko, MM, & Koshurba, YV. (2023). Anthracycline-induced cardiac injuries and the effect of placenta cryoextract on the myocardium in doxorubicin cardiomyopathy. *Ukrainian Journal of Radiology and Oncology*, 31 (2), 190–205. <https://doi.org/10.46879/ukroj.2.2023.190-205>.
4. Pavlenko, NP. (1993) Free radical, antioxidant, and hemocoagulation processes are normal in experimental heart pathology and their limitation by a peptide bioregulator. *Dissertation abstract*. Kharkiv. 20 p.
5. Королюк, М.А., Иванова, Л.И., Майорова, И.Г., Токарев В.Е. (1988) Метод определения активности каталазы. *Лабораторное дело*, 1: 16–9.

АНТИАГРЕСИВНА ДІЯ НІАЦИН- ОКСІЕТИЛІДЕНДИФОСФОНАТОГЕРМАНАТУ

Годован В.В., Кресюн В.Й.

Одеський національний медичний університет,
65082, пров. Валіховський, м. Одеса, Україна,
godovan.vv@gmail.com

Актуальність. Соціальною проблемою сучасного суспільства є хронічна алкогольна інтоксикація (ХАІ), яка нерідко призводить до черепно-мозкової травми (ЧМТ). Причинами виникнення ЧМТ можуть бути різні фактори. Але у більшості випадків це агресивна дія хворих, розлади серцево-судинної системи та ін. Тому доцільним є пошук біологічно активної речовини (БАР), яка поряд з

Наукове видання

Колектив авторів під редакцією:

Святослава Ігоровича Семененка
Ольги Олександрівни Яковлевої
Наталії Іванівни Волощук

**КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ: ШЛЯХИ
МАКСИМАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ЛІКАРСЬКІЙ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

*Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної
конференції за участю міжнародних спеціалістів з
клінічної фармакології (9–10 листопада 2023 р.)*

Упорядники: Б. О. Куц, О. В. Марчук,
В. І. Побережний, Л. Я. Шутова

Підписано до друку 03.11.23 р. Формат 60×84 1/16.
Гарнітура Таймс. Папір офсетний.
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 17,2
Зам. No 7153

Видавець ТОВ «ТВОРИ».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої
продукції серія ДК No 6188 від 18.05.2018 р.

Віддруковано з оригіналів.
ФОП Димніч В.І.